

[Litha Christiansen]

til at ændre arbejdsprocesserne på virksomhederne og herigennem intensivere arbejdet for de ansatte. Det er præcis, hvad forskningen i endnu højere grad, end det i dag er tilfældet, skal bruges til ifølge venstres forslag. At langt størstedelen af forskningen i dag allerede er bestemt af erhvervslivets behov og krav, gør det ikke bedre.

Venstre får i sit forslag nærmest den danske forskning til at fremstå som totalt uafhængig af kapitalens interesser. Således står der i bemærkningerne, at kun ca. 1 pct. af de samlede udgifter på Danmarks tekniske højskole finansieres gennem kontrakter med private virksomheder. Men det er jo langtfra det samme, som at resten af forskningen er totalt uafhængig af erhvervslivets krav og behov. Det er blot vanskeligt at opføre skellet mellem den forskning, der mere eller mindre betales af det offentlige, og den forskning, som erhvervslivet yder en klatskilling til.

Jeg vil herefter kort kommentere de enkelte punkter i forslaget. Punkt 1 handler om den fremtidige finansieringsform for forskningen. Venstres forslag vil være med til at forstærke de tendenser, der allerede eksisterer i dag, nemlig at kontraktforskningen med dens private finansiering tvinger institutionerne til at fremstille erhvervsvenlig forskning, idet institutionernes udvikling hurtigt vil blive afhængig af denne støtte. Den statsligt finansierede del af forskningen kan så på længere sigt spares og en total afhængighed af erhvervslivet blive konsekvensen.

I bemærkningerne til dette punkt gør venstre meget ud af at fastslå, at forskningsfriheden bestemt skal bevares, og at forskerne skal have ret til at sige nej. Men samtidig foreslås det, at forskerstillingerne skal gøres tidsbegrænsede, og at mængden af åremålsansættelser skal øges. Hvordan forskerne herefter skal ansættes, fremgår tydeligt af følgende citat fra bemærkningerne til punkt 1:

» ... et institut kan gennem kontraktforskning øge sin aktivitet, sine indkøb og sit personaleforbrug ... «.

Erklæringen om forskningsfriheden og retten til at sige nej er herefter en ren frase. Der er nemlig ikke tale om, at forskerne bliver spurgt. Der er tale om, at institutterne først tegner kontrakten med erhvervslivet og derefter ansætter forskerne til den ønskede

forskning. Når dette så sættes i relation til den omfattende akademikerarbejdsløshed, er forskningsfriheden stort set blevet indskrænket til retten til at opnå 5 ugers karantæne på arbejdsformidlingen, hvis man nægter at modtage jobbet.

Punkt 2 handler om offentliggørelsen af forskningsresultaterne. At venstres forslag er totalt modsigelsesfyldt, fremgår også af dette punkt 2. Heri fastslås, at der er pligt til jævnlig offentliggørelse af forskningsresultater; men et par linjer ovenover i punkt 1 står der samtidig, at det bør bero på lokalt indgåede kontrakter, i hvilken form og udstrækning resultaterne skal offentliggøres. Det betyder rent faktisk ikke kun en hemmeligholdelse af forskningsresultaterne, men også en hemmeliggørelse af selve arbejdsprocessen.

Konsekvenserne af en sådan forskningspolitik har vi et udmærket eksempel på i den netop kørende sag mod den tidligere direktør for Slagteriernes Forskningsinstitut.

Punkt 8 og 9 omhandler de nødvendige ændringer i uddannelsernes indhold som følge af en opprioritering af kontraktforskningen. Derom skal jeg sige følgende: ikke nok med, at venstre ønsker en mere direkte tilknytning mellem forskningen og erhvervslivet, men samtidig og netop i konsekvens heraf skal erhvervslivets repræsentanter have direkte indflydelse på selve studieforløbet, ved at der oprettes særlige erhvervsrelevante undervisningsmoduler i uddannelserne.

VS vender sig generelt mod disse tendenser i venstres forslag og også mod de tanker, der ligger i det af undervisningsministeren netop udsendte forslag til ændring af forskningen, som nu ligger til høring på de højere læreanstalter. Det går ud på at styrke virksomhedernes indflydelse på forskningen, og det vil på længere sigt betyde en total afhængighed af midlerne fra erhvervslivet og dermed nedskæring af de offentlige forskningsmidler.

Bertel Haarder (V):

Jeg vil gerne takke for den positive og konstruktive måde, man har modtaget forslaget på. Den var så positiv, at jeg ikke vil indlede nogen polemik mod nogen. Jeg vil straks indrømme, at man kan sige, at visse punkter er løse på den måde, at de vedrører et grænseområde, noget, der egentlig har